

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajcár.

Külföldi csupán a kiadóhivatalnál lehet
B-Gyarmaton.

Külföldi pénzek, reklamációk és hí-
radások a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

A lap szellemi részére s a nyilttérre
vonatkozó minden közlemények a szer-
kesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: öt hasábos petítor
5 kr. — Nagyobb és többzori hírde-
tések jutányosan eszközöltetnek.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttér garmond sora 20 kr.

Előfizetési felhívás

„Nógrádi Lapok“

1886-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Egy negyedre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz esz-
mezve, — legkorábbi esetben postautalvánnyal —
a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s lapfajlagos.

Horváth Danó,
fel. szerk.

Husvét.

Mily materialistikus jelentésű neve van
a magyarban a feltámasztás szent ünnepének!
Hús-vét! Mintha a húst kedvelő magyar em-
ber azt találná legnevezetesebbnek a keresz-
ténység legfőbb ünnepén, hogy a negyvennap-
bójt után immár hozzá láthat kedvencz táp-
lálékához, s az eddigelé húst póló tojás — pi-
rosra festve — csak dísznek kerül asztalára.

Ha a magyarság kereszténység léte alkal-
mával a nemzet zömében — legalább az ün-
nep névére nézve — nem igen érvényesült az
eszményibb felfogás: vajjon mily lelkület tük-
röződik vissza a jelenkor emberének hús-véti
ünnepléséből?

Most ugyan nem várunk farsangtól hús-
vétig, hogy húst vehessünk magunkhoz, ha
ugyan telik — kivált a föld népénél — egy
kis húsra való; de miután ezen hús-véti öröm
a hétköznapi közölt felosztva lön: nem tűnt-e
el az örömnök utolsó maradványa is, t. i. azon
örömteljes ünnepi hangulat, mely lega-
lább ráutalt a nap fontosabb eszmei jelentősé-
gére? . . .

Mert tény az, hogy az ember igen hajlandó
a külsővel magát a lényegét is eldobni; s a
meglett férfi gyermekkori képzelmeiből alig

akar egyet is megtartani, feledvén, hogy azok
nem annyira kiirtandók, mint inkább kiegé-
szítendők s helyesbítendők.

Mindenki tudja, mi a kereszténység hús-
vét ünnepének historiai vonatkozása.

Amde a történelmi kriticismus Strauszól
kezdve Renánig ólos bírálat alá veszi magát
a historiai tény, s azt a mai kor gyermeké-
nek felfogásához idomítja; sőt akad művész
is — (Verescságin) — a ki e realistikus fel-
fogásból ihletet akar meríteni.

Mind a mellett fontos körülmény, hogy
a tanítványok Jézus hús-véti diadalának befo-
lyása alatt lettek az evangélium rettenetlen
apostolává, a kik a Krisztus feltámadásának
alkalmából az emberi halhatatlanság hitét
kiemelték és megazsílárították.

„Hol vagyon, halál, a te fullánkod? hol
vagyon, halál, a te diadalmad?“ kiált fel az
apostol.

„A derék nem fél az idők mohától“

„A koporsóból kitör és eget kér“ — zengi
a költő.

Ezen idealistikus világnézet, mely hiez
az eszme győzelmében, mely az erkölcsi vi-
lágröndület az emberi küzdelmek és vi-
lágtörténeti fejlemények legfőbb czéljául to-
kinti: ez képezi a meglett férfi hús-véti örömet.

Ezen hús-véti örömet nem zavarja az, hogy
mivelt országokban immár az ugynevezett ne-
gyedik társadalmi osztály nem is annyira ke-
nyeret, hanem húst kér; vagyis állítása sze-
rint a földi életet embericöbb akarja a maga
számára átalakítani, hogy — mint ember —
résztvehesen az emberi feladatok megoldásá-
ban. A humanus kulturállam e kérdése fölött
napirendre nem térhet. A világtörténelemnek
is van logikája, és e logika a testvériség
megvalósítását sürgeti. A krisztusi szöröket mely
a sokaságot megvendégelte hussal és kenyér-
rel, bizonyára talál módot, hogy Isten fia ne
éhezzenek.

Ugy de a „panem et circenses“ kiabálók

is meg fogják érteni, — ha most nem, később —
hogy nemcsak kenyérrel él az ember: hanem
igével, szellemmel, örök eszménnyel is.

„És ekkor lesz a hús-vét a szellem dia-
dal-ünnepe a testiség felett!“ G. M.

A közigazgatási bizottság félévi jelentéséből 1885. évi jul.-tól decz. 31-éig.

(Folytatása és vége)

A megyei utakat illetőleg.

A készített megyei utak állapota a múlt év má-
sodik felében jónak volt mondható, a közlekedés so-
hol sem akadt fenn. A nagyméltóságú közmunka és
köz. ministerium által jóváhagyott közmunka ügy-
költőelölirányzat terhére eszközöltetett kavics szállí-
tások, új hid építések, régi hidak javítása, és egyéb
fontartási munkák teljesítettek és szabályszerűen felü-
vizsgáltattak, és az illető vállalkozókkal a lezárol-
ások megjelöltek. Kivételt képez a kismaros verőerei
úton levő és 1884 évben felbőszakadás által elsodort
u. r. Gimpel patak hídja, melynek helyreállítására a
múlt évi közmunka költségelölirányzatba felvett összeg
kevésnek mutatkozott, miért is a szóban levő híd új-
ból építése az 1886 évi közmunka elölirányzatba ismét
felvételre és csak a folyó évben leendő megépítve.

A szalonta kálvó poltár szatnói úton, Zelené köz-
ség mellett 18 kilométer hosszban a törvényhatósági
út kiépített.

A jásztelek bank penzei út Potény és Keszeg kö-
zötti 5600 folyó méter hosszú szakaszának kiépítése
verseny tárgyalás alapján biztosított, az illető vál-
lalkozó a teljesítendő földmunkát megkezdette, és a
kötött szerződés szerint az útiépítést 1886 év október
hó végére befejezni tartozik.

A múlt év második felében dühöngött felbősz-
adások és nagy záporosok a törvényhatósági utakon
és különösen azok műtárgyain nagyobb mérvű meg-
rongálásokat idéztek elő, melyek azonban azonnal pó-
toltattak, megjegyezve, hogy az illető ellen helyreállítá-
sok fedezésüket azon megtakarításokban találták, me-
lyek a múlt évi közmunka költségelölirányzattal szem-
ben elérték.

A kiépített törvényhatósági utak feutartására
szükséges kavics szállítási szerződések a múlt év vé-
gével lejártak; miért is a szállítások újból biztosítása
végelt a szabályszerű verseny tárgyalás megtartott, és
miután az kedvező eredményre vezetett, az illető
vállalkozókkal az új kavics szállítási szerződések 3.
illetőleg 6 óvre megkötöttek.

TÁRCZA.

Husvótkor!

A megváltót, a ki szabaddá tette
A szarnokoktól elnyomottakat,
Mert az önnöknek, a hatalmasoknak
Kik népen éltek, utjába akadt;
Mert téged hirdett testvériség:
A keresztfára feszítették.

Azóta minden megváltó jutalma:
Tövis-korona, számbúza, szitok;
S ki küszöni a népfogó merészén,
A gonoszoknak rá kell rotniuk,
És vesznie kell gúnykacaj között,
Mert nem magáért, népért megszökött.

A végtelenbe övezed se' tén el
S kit holtak hittek nyer új életet;
Kinek vég szabható, az embert igen,
De látent, eszmét ölni nem lehet.
Tanuljátok meg önnök emberek:
Nagy eszme a bitótól sem remeg.

Ha egykoron csak egynek élt szívében,
Esereinek lesz dobbanása majd;
S a ki az eszme emberét megölte:
Latert, szarnokot uralmába hajt;
Bosszúja mert magasztos, leteni,
Még ellenét is éghez emeli.

Nagy szombatban ha a harang megszólal,
Jelesze az eszme diadalát,
Ötöszek diásköztét, menjünk a templomba
S lelkünkön hit szent árja járjon át,
S dicserje fenn az egész világ:
Ki meghalt érted, világszabadság!
P. L.

Boszorkozás!

„Feltámadt, nincs itt, ime a hely,
hová tették őtet.“ Márk 16. G.

A feltámadás ünnepét ulti a nagy természet. A
föld, mely meghalt vár, mely hideg volt és érzéket-
len, miként a holttestem, melyre fehér szemfedőt borí-

tott a hó, érintve a uap melengető sugaraitól, meg-
mozdul, életet árul el, tüveket, virágokat nevel újra,
föltámad. A fa, mely pusztá ágaival meredezett a hi-
deg téli égbe, rügyeket hajt, virágzásnak indul, föltá-
mad. A mag, melyet szorgalmatos kezek a földbe jut-
tattak, elforlított ottan, s a lágy tavaszi szellő lehele-
tére csíráit ver kiszőlül, egyik búzává, a másik száza-
dokat megölő fává növekedik, feltámad.

A nagy természet feltámadási ünnepe alatt, meg-
ül a kereszténység is a feltámadás ünnepét, megül
alapítójának, Krisztus Jézus feltámadásának emlékezo-
tét. Közül két ezer esztendője annak, hogy a szent si-
ból, a szent sírhoz sielő jámbor aszonyokat az angyal
e szavakkal vigasztalta: „Ne féljete, a nazareti meg-
feszített Jézust keresitek; föltámadt, nincsen itt, ime
a hely, hová tették őtet.“ Közül két ezer esztendője
már, hogy e világra szóló esemény megtörtént s azóta
a feltámadás ünnepe, a kereszténység legszob, legör-
vendetesebb napja, együtt örül annak az ifjú és az ag-
gastyán, a mezeien koldus és a subogó selyembe ö-
tözött gazdag, a szolga és a király. Együtt zengik ez
időszakban majdnem két ezred éve: „Feltámadt Krisz-
tus e napon, Alleluja! Hála légyen az Istennek!“

Az üdvözítő példájára, feltámadunk egykor mi is
mindnyájan, mert ami történik a sejjel, annak kell tör-
ténni a tagokkal is. A mi sejjünk Krisztus, feltámadott
kell, hogy feltámadjunk mi is.

Miként leszen ez? kérdezi a kutató ész.

A fölvetett kérdést megoldani nem tudja. De van
nak külsőltetők, vannak becsüők, vannak a termé-
szetben tünemények, melyeknek valóságát nem tagad-
hatjuk, mert megéssüket mindennap látjuk, okukra
azonban rájönni az emberi elme még nem tudott és
rájönni ezután se tud. Mindig voltak s mindig lesz-
nek a véges emberi elmére nézve megérthetetlen, meg-
fejtethetetlen dolgok, titkok. Ilyen a feltámadás. Aláz-
zuk meg büszke elménket a végtetetlen, a mindenható
Istenséggel szemben. Az a Mindható, ki egykoron a
nagy mindenséget semmiből létrehozta, elég hatalmas
elég erős arra is, hogy az embert, ki egyszer már volt,
új életre ébressze. Ha ezt nem lehetné, fogyatkozottabb
volna tehetsége, mint az emberé, ki minden gyenge-
sége és gyarlósága dacára, a már meglevő anyagokból,

elemekből, tud létrehozni újakat, olyanokat, minők az
előtt még nem valának. Az a lélek, mely megfogam-
zásának tüközköztos pillanatban idegeket, csontokat,
húst tudott teremteni maga köré, az idők teljében is-
mét magára fogja öltöztetni a testet, melynek már egyszer
hüvelyke volt.

Ha ez nem így volna, óh akkor szégyeneljétek
el magatokat ti gögőre, tudálékos emberek, egy érzé-
ketlen, élettelen szikladarabbal szemben, mivel az tö-
kéletesebb, hosszabbidű mint ti, mert bár millió részekre
szuva, alkatelemeiben örökre megmarad. Piruljátok el
szemben a virággal, mely reggel virít, este hervadá-
nak indul, de illatrészei az étherben mindenba tovább
szállidosnak. Tökéletlenebbek vagytok, mint a féreg, a
heróy, mely gubó sírjába tometkezik ugyan, de csak
azért, hogy rövid idő múlva mint szingaszadag pillangó
csapongjon a levegőben, és új életben. Igen, nekünk
is van, nekünk is kell lenni új életünknek. Az alkotó
szomjat oltott szívünkbe, kiolthatatlan szomjút, a bol-
dagság után Hiába epedünk érte, e szomjaságunkat
nem oltatjuk el, nem találunk, mert nincs tökéletes,
zavartalan boldogság ez arasznyi létben.

A boldogság hijáról panaszkodik mindenki. Vaj-
jon e vágyat a boldogság után, az alkotó csak azért
oltotta volna e szívbe legörökeletesebb teremtményének,
az embernek, hogy a sirig gyötörje vele? Az nem le-
het! A legfőbb jószág, az Isten, ily kegyetlen nem lo-
het s elfogja ránk hozni a feltámadás hajnalát, hogy
ott, az örökletben, élvezhesük azt a tiszta boldog-
ságot, melyért a szív itt alatt hasztalan dobogott . . .

Feltámadunk! Az, ki hús-vét hajnalán felkelésével
megelőzte a napot, biztosította számunkra a feltáma-
dást s a feltámadással az örök létet.

Örök lét! . . . E lángzó új lelkesít, emel! . . .
Élni és nem roltogni többé a haláltól . . . élni, s leg-
tökéletesebb szellemi lények társaságában, . . . élni és
feldulva látni a korlátokat, melyeket a végeség, a ha-
landóság az embernek szabott . . . felfogni, megérteni
mindent, még azt is, mi a földi létben a legnagyobb
tudás előtt is titok maradt . . . élni és ajkunkhoz emelni,
és mind egy cséppig kitríteni kelyhét a boldogságnak,
melyért itt alatt az ajak, hej! hasztalan epedett . . .
A feltámadásban, az örökletben vetett hit, nem

A kiépítetlen megyei utak gyorsabb kiépítése végett a közmunka váltása felemelően a múlt év tavaszi költségvetés által elhatározottnál, kézi napeszmé megváltási összege az eddigi 50 kr helyett 60 krban, a két fogatú igrás napeszmé megváltási összege pedig 2 ft 40 kr helyett 3 ftban lett megállapítva és az 1886-évről szóló közmunka összeírás ezen kulcs-szerint esz-köszöltetett. A 84037 kézi, 27651 kétfogatú s 1746 egy-fogatú igrás napot eredményezett, melyek megváltási összege 135706 ft 20 krt tesz. A múlt 1885 évi közmunka váltása összege mintán az egészben pénzzel váltattott meg 110467 ft 20 krral volt előirányozva, mely összegből a múlt év december hó végéig 102799 ft 20 krt folyt be a közmunka alap pénztárába.

As Ipoly folyón létező malommal panaszolt rendellenések megvizsgálása végett egy bizottság küldött ki és a tapasztalt sérelmek orvoslása végett a kellő intézkedések megtételtek.

As Ipoly folyó szabályozása tekintetében a m. kir. kulturmérnökség a kellő felvételeket eszközölte, és mintán a szabályozási tervek is elkészültek, a szabályozási tervvel megalakítása tárgyában a szükséges előintézkedések folyamatban vannak.

A vicinális utakat illetőleg.

A vicinális közmunkaoról előszű és gazdaságos kezelése felhasználása és nyilvántartása érdekében alkotott szabályrendelet végrehajtása folytonos nehézségekkel fogantatosított, az eredményről azonban tiszta képet még nem adhatunk.

A gőzkazánokat illetőleg.

A megye területén a múlt évben 282 darab gőzkazán és locomobil volt használatban, melyekről a kimutatást két példányban ide csatoljuk. A kimutatott gőzkazánok és locomobilek közül 63 darabnál a szabályszerű vízi próba megjelölt, 241 darab pedig megsemmisített.

A posta ügyeket illetőleg.

A postai forgalom több újabb postahivatal létesítése által nyert újabb lendületet.

A távirda ügyeket illetőleg.

A távirda ügy terén megemléstére méltónak jelölhetjük, hogy a Szirákon kért távirda állomás létesítése iránti tárgyalások teljesen befejeztettek és az állomás legközelebb átadatik a forgalomnak.

Tanügy.

(Felhívás a nógrádmegyei tanzszer kiállítás érdekében.)

A haladás iránti mozgalom drága hazánk minden néprétege körében megindult és így megindult a tanítás körében is, fájdalom azonban, hogy a szép, jó és nemesebb való bevétel nem általános, mert tapasztalás igazolta tény, miszerint ez csak óráként emelkedik ki itt ott az egykedvűség és szűkeklőség nagy ten geréből, nincs is e miatt egyetértés közöttünk, nincs elismerés, de sok igen sok esetben az ifjabb tanítónak a tökéletességre példaadója, arra ösztönzője s úgy maradunk mindig egyenlők a régiekben a régiekkel.

csak az egyes egyént, a nagy emberi társadalmat is az élteti, tartja fenn. A sajónak, midőn az emberiség a haza szolgálatába szegődik, kötelességévé válik a hitet fenntartani, ápolni. E nélkül a társadalom fennállása lehetetlenségévé válik. A társadalom megrendülését jelző minden sötét esemény a hit megingásának ki folyása.

Mondja meg tehát a sajtó a gonosztevőnek, hogy a halál az ágyon való rángásával nem fejezte be életét, s ne tekintse a sikkasztó airt oly menedékbelynek, mely őt örökre méhébe zárja. . . . A szivtelen úszó-rás, a könnyelmű, ki egy kártyalapon felteszi a könnyre valót; a tolvaj, ki enyves kezét kinyújtja másod után; a zsarnok, ki nem atyja, de kizsója alattvalói nak; az, ki a hajdounak szűzi koszorúja után nyul, hogy azt a gyalázat sarába tapossa; a bíró, ki igazságot szolgáltat, de később a mérleg mindig a felé hajol, ki ajándékot dobott be; a jól fizetett és semmit sem tevő tisztviselő; a bosszus, ki csak rak atyja fiának hajlékára; a haragos, ki gyilkot emel felebarátja élete ellen; a gyáva, ki az élet elől az ügyilkosságbán keres menedéket: tanulják meg a sajtóból mind, mert ugyilátnak elfeledték, hogy nem létezen a sir menedékük, — mert az örökkévalóság hűségén áll kell támadniuk, annak a Krisztusnak példájára és annak akaratából, ki legyőzve a halált, a hűvét hajnalán feltámadott: — hogy büntetésüket, melyet itt talán elkerülték, — ott elvegyék.

Es ellenkezőleg, oktassa meg a sajtó azt is, ki nek osztályrésze a balsors; azt, ki becsülettel dolgozik, hogy legyen betevő lúszeg salátja; azt, ki méltánytalanságot, mellőzést, üldözést szenved; azt, ki megcsalt és meggyűlölt az, kit szivének őszes melegevel szeretett; azt, ki könnyeivel áztatja nyugalma vánszorgát; azt, ki a költő szerint elmondhatja: „küszöbről-küszöbre járok . . . hol be, hol ki, . . .” irgalomért esd, de nem talál; azt, ki helyét, melyet a társadalomban elfoglalt, becsülettel megállja, s megis szenved, de becsületben, becsületért . . . hogy az erkölcs órányén, minden nehézség dacára, rendületlenül megálljon. Azt a töviskoszorút, melyet a nehéz élet, a szivtelen emberek fonták homlokuk köré, ne csak tűrőlemmel, de sőt büszkeséggel hordozzák, — mert azt a győzelemnek koszorúja váltja fel akkor, mikor az örökkévalóság hűségén áll hajnalán feltámadnak, annak a Krisztusnak példájára, ki „valóban feltámadott, — hogy jutalmukat elvegyék.

Ha ezt teszi a sajtó, helyesen és méltán áll meg a világmegváltó feltámadásának ünnepét, s engheti méltán a felébredő természetet, a nagy eseményt megünnepel kereszténységgel: „Feltámadt Krisztus e napon, Alleluja!”

Parlag vagyunk melyen bármikor szánthat az önkény keze.

E nyomasztó állapot, ha a tanügyön s ügyünkön komolyan változtatni akarunk s ha az utókor kedve zőltén ítélőket kikérülni akarjuk tovább nem tarthat, fel kell ebrednünk százados álmainkból.

Egyesülnünk kell a tanügy emelése, kedves hazánk a magunk jó voltáért.

Hatnunk, alkotnunk s gyarapítanunk kell s így megmutatni drága hazáknak, hogy keblünk az anyagiasságon s körülírt köteleinket merev teljesítésén kívül magasabb eszmékről is havul.

S azért először is vegyünk részt B. Gyarmaton a nógrádmegyei tanítótestületi közgyűlés idejékor tartandó tanügyi kiállításon, melyen először egy a b. gyarmati iskolák tanzszerivel felszerelt ovodát, egy-egy táblával és egy-két tanítóval bíró elemi iskolát mutatunk be.

Másodszor, ha Nógrád tanítói egy tanügyi kiállításért hervolni tudnak azaz a kiállításnál úgyis mint kiállítók szerepelendnek a beklüdtöttekhez képest; be mutatunk: írószereket tankönyveket, földrajzi, természetrajzi, természettani eszközöket; földrajziakból térképeket földgömböket stb., a természetrajziakból ki tömött állatokat, szárított növényeket, egyes fatörzseket 30 cméter hosszúságban kéreggel, ásványokat, föld nemeket), régi időkben használt tanzszerökből: különféle régi tankönyveket, térképeket, értesítvényeket stb. az iskolai dolgozatokból: szépirási füzeteket, térképeket, rajzokat; a házi ipar köréből: az iskolában készült pépmuckákat, keféket, lombfűrészt és faragott munkát, szalma, gyékény és vessző fonatokat és azok számaikat; a női kézmunka különféle nemeit; a gazdaság köréből a méhészet, kertészet, faiskola, szelvényesztés körébe tartozó tárgyakat természetmennyeket és a faemesítés mintáit és eszközöket; a megye természetrajzi ismertetésére vonatkozó tárgyakból: az egyes vidékeken található földnemeket, kőzeteket, ásványokat, növényeket szárítva, állatokat; végre a megye területén talált kővületeket, régieségeket stb.

Kiállíthat Nógrádmegye minden népkultúrai iskolája és annak tanterőli

1. Ha az az idő: alatt mellékelte bejelentési ívet legkésőbb folyó évi július hó 15-éig kitűztve alulírt előnévhez beklüdtik

2. Ha a folyó évi augusztus hó 1-étől bezárólag 15 ig okvetlen beklüdtendő tárgyak ide s vissza szóló szállítási költségeit kiállítók viselik.

3. Ha a kiállított tárgyak legkésőbb szept 5 éig a bizottság gondozása alatt hagyatnak.

A bizottság azonban tartatja azon jogát, hogy a bejelentett tárgyak kiállítatósága felett határoz, s így a kiállítási szándékokat a tárgyak be vagy be nem küldése végett értesíti.

A bejelentési ív alapján vissza nem kívánt tárgyakat a bizottság annak idején az országos árvaház javára elárverezendi.

A kiállítás mindazon napokon tart, melyeken a nógrádmegyei tanítótestület közgyűlését tartja, miről kiállítók annak idején a „Nógrádi Lapok” és „Nepitanitók Lapja” útján nyervehetnek szabatosabb értesítést.

A kiállítást a megyei tanítótestület tagjai és kiállítók díjmentesen, mások azonban csak 20 kroyi díj lefizetése mellett tekinthetik meg.

Reményünk erős, mert nincs is mentségül elfogadható ok mely Nógrádmegye iskoláit, illetőleg tanítóit egy tanügyi kiállításon való részvételtől úgy is mint kiállítókban bármilyen módon vissza tarthatná, hogy Nógrád minden tanítója megértendő a kor intő szavát, s be fogja mutatni, miszerint a kedves haza színvonalra emelkedett tanítósgával egyenlő lépést tartani tud. Wagner István, rendező bizott elnök. Brett Már, rendező bizott. jegyző.

A mi elől nincs kitérés.

(*) A szegénység nyomorának s elkeseredettségének megszüntetésére a fegyver nem a kívánt eszköz. A csomóknak karddal való kettévágására néve nagy Sándor kora megszűnt, s amely elmulhatlanul kibontásra váró csomóval az emberiség végezni akar, azt ma már meg kell oldania. Ezse ellen eszmét és nem fegyvert uraim! Az érvet vagy hatalmasság érvével kell legyőzni, vagy ki kell a helyzetlel egyeztetni, mert előbb utóbb, de a fegyver is csak ember kezében van, amely ember ha gépiesen mozog is, de ma már gondolatok eszmék foglalják el agyát, amely eszmék tisztázásukat követelik, minél kevésbé hallgatnak meg, annál hatalmasabbra elnyomtatva vagy magu ra hagyatva átmennek a fanatizmusba, marty rokat és vértanúkat szülnék; megnyerik maguknak az embert és megvetetik vele a halált s amint egy szer a tau híve mindenre, meg a halálra is készen van, csak időkérdés, hogy e tan minél nagyobb tért foglaljon. És ha majd egyszer a: elégedetlenek óriási többsége magáévá tette, ha majd a katonaság kilencz tízedrésze is szolgálatába áll, hát megmutatták az 1848 iki események, hogy a legénység magával vitte a tisztet, s annak arra felé kellett vezetnie a századot nemzeteken, országokon, vámonokon és határokon keresztül, a merre a legénység parancsolta. Hát ma meg a társadalom hatalmasabb része támaszkodhatik a fegyverre. „De bizony bizony mondom nektek, előjvendő még az idő, mikor a fegyver megtagadja szolgálatát.”

Gondolkozni kezd az emberiség minden rétege. Nagyon sok gyári munkás van most, aki többet olvas, mint olvasott az előtt egy táblabíró és sok iparos, aki többet tud mint az előtt egy professzor tudott. A tudományok mécsse csak a kolostorok belseit világította meg az előtt. A tudományokkal foglalkozó egyének talárban járják s a nép bálmulattal tekintet rájuk, mint kik a világi szellemekkel foglalkoznak és beszélgőtek. Es hittek az emberek a megváltozhatat-

lanba, hogy kinek kinek megvan írva az ő hivatása s sora könyvében, az urnak, hogy ur legyen, a parasztnak, hogy paraszt legyen. És ebbe beleenyugodott a tudatlanság. A munkás az ő nehéz pörölye mellett alig gondolt mára mint munkabérére és munkára, a szántóvető az időre és a atára, a hivatalnok szolgálatára. Ma már a munkás arra gondol, hogy amíg ő ezt a nehéz pörölyt emelgeti, keres egy napra egy forintot, s ezernyi béréje a társadalomnak nem csinál semmit hanem száz és ezer forint jut ki neki egy napra. És vajjon leten akarja ezt így vagy csupán az a kevés ember, ki az óriási többséget ezenképpen teszi lová? A szántóvető, ki 15—20 holdját munkájára szentel, hogy másoknak, akik semmit sem dolgoznak ezekre menő holdjaik vannak. A szegény, szorgalmas, tanult hivatalnok pedig a protekció híveit látja maga elő rakva.

Szóval nincs osztály, melynél a tehetőség, a munka, a szorgalom sat. lenne az ember életére nézve a szerecsének kovácsa, hanem hozzá kell járulni leggyakrabban a születésnek, igen gyakran a szivtelenségnek, a ravasszágnak, a kajóságnak, a kapzsiságnak sőt olykor a gazaságnak is.

Ezért állna tehát a világ? ez lenne az istenség célja az emberrel, hogy a valódi jutalmazásra méltó erények csakis egy oly más világon várják jutalmukat, a mely más világban minél kevesebben kezdenek. Vallási fejtegetésekbe bocsátkozni nem akarok, nem taglalom jól van e ez így, de hogy így van, az bizonyos. És ha hozzá tesszük, hogy a boldogulás egyik erényét még a csuszás, mázsis, s az emberi önértet megtagadása képviseli, fellázad az emberi agy a világrend ellen! És ha mindezen ferdőségekre hozzá csatlakozik még a nyomor, a lemeztes, háttérbe szorítás, ezernyi méltánytalanság elszáradása, minden remény nélkül egy szék jövő iránt: nem csoda ha a mai világrend elnyomottai más világrendről gondolkodnak. Hogy vajjon kifogunk e találni egy jobbat, az praxe kérdés, de nem lehetetlennek, de mert a mai már tűrhetetlennek tartják, megváltoztatására törekednek.

Es ez ellen nem lehet tenni parancsszóval, nem lehet tenni fegyverrel. Azok csak pillanatnyi elnyomattai eszközök. Minden ember jogot tart az élet közös terén az őt megillető részhez és nem akarja elbinni, hogy mikor egyesek sziszerek és milliók részét szajtitják el, hogy az jogos legyen akkor, mikor a százczek és millióknak a kenyérből sem jut elég. És ezért hiába haragszanak rájuk a hatalmasok, a rangosok, a dicsődagok. A gondolat azért működik. A gyári munkás pörölye mellett, a szántóvető ekeje mellett, a hivatalnok tint-tartója mellett erről gondolkodik. És ha ennek a gondolatnak mint a méhzigasok hangja volna, lehetne hallani, amit az emberiség rétegei tornak és zümögnek, hogy tele szívi a légkört ezen ezermilliónyi gondolatnak hálózata. De hát ma még rendszertelenül, iránytalanul mint a dog meg volt a gör, a delej a villany az előtt is, de erejét csak most kezdjük rendszerezni felhasználni. Hát ama rémséges erő is, mely ma még az emberiség ezer millióinak agyában rendszertelenül forr, s csak néha néha üti fel a fedőt itt ott, csak a rendezéssé várokozik. Egyes szálak már kezdenek irányt venni. Egyes csoportok azszal kezdenek foglalkozni, hogy e szálaknak rendszeres irányt adjanak és összeköttetésbe hozzák egymással. Mennyi időt fog igényelni, míg a gondolatok ezen összeköttetése, s a közös működésbe való összpontosítása létre jön? azt kiáramítani nem lehet, de hogy létrejön, az bizonyosra vehető. És abban a pillanatban az ellene fordított fegyvernek minden hatalma megszűnt.

Es ettől ne méltóztassanak rémedezni, a helyett sokkal jobb a létezővel foglalkozni, vele megismerkedni s ha lehet, kiegyezni. Hosszadalmas proczesszus, de meg van, s olyan természete van, mint a vízözönnek, hogy előle kitérni nem lehet.

Felhívás. A „nógrádmegyei Nemzeti Intézet” azon tagjai, kik a múlt évben megküldött taggyűjtő ívetek még eddig be nem küldötték, tisztelettel felkérőnek, hogy azokat még azon esetben is, ha új tagokat nem gyűjtöttek, alulírotthoz B. Gyarmatra mielőbb beklüdteni sziveskedjenek.

Baintner Arnold,
a nógrádmegyei nemzeti intézet jegyzője.

Felhívás. Nógrádmegye lötenyésző gazdasági szükséghez! A m. kir. 6-ik honvéd huszárezred parancsnokság tekintetes pótlóvázó bizottsága az erred számára szükséges pótlóvakat hajlandó lévén közvetlenül a lötenyészőktől beszerezni, miért is ezen lövászrok legalkalmasabban és legerősebben a megyebeli országos vásárokkal kapcsolatosan eszközölhetők; minél fogva is alulírott tisztelettel felhívom Nógrádmegye lötenyésző közönségét, különösen azokat, kiknek lovaik a pótlóvázó katonai bizottság által, hadászati célból, megvételre kijelöltek; miszerint B. Gyarmaton, f. évi május hó 3 ik napján tartandó országos vásár alkalmából lovaikat minél nagyobb számban előállítani sziveskedjenek.

Felkérem ezúttal egyezersmind a községek t. előjáróit, hogy ezen nagy bordersjű lövászrokra vonatkozó jelen felhívásra a lötenyésző gazdasági szükség ügyelmét felhívni, a vásáron részvételre buzdítani, s esetleg azok neveit és löállományukat, kik a f. évi május hó 3 án megtartandó b. gyarmati országos vásáron lovaikat előállítani szándékoznak: a nógrádmegyei gazdasági egyesület titkári hivatalánál, mihez alkalmazkodás céljából, hova előbb bejelenteni sziveskedjenek.

Kelt B. Gyarmaton, 1886. évi April hó 22 én.

Fáy Aprád,
egyesületi titkár, s község. előadó.

HIRDETÉSEK.

Legmélyebb tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, miszerint ausztria, német-, francia- és angolországokban több évig való működésem után szülővárosomban Balassa-Gyarmaton telepedtem le a sztalos üzletemet megnyitottam. Külföldön szerzett bő tapasztalataim a üzletem korzerű berendezése folytán azon helyzetben vagyok, hogy **mindennemű asztalos munkát** elvállalhatok s azok elkészítését gyorsan eszközölhetem.

Különösen butorok islése és tartós elkészítésére vállalkozom, s az üzletemben készült butorok tartósságáért mindenkor jóállást vállalok.

Ünlethelyiségem Kuria-u. e. 141. számú saját házamban, Streisinger Lipót úr fakerekedő társaságában van.

Raktárhelyiségemet pedig a Kis-Tabán utcában, a m. kir. adófelügyelői hivatal átellenében lévő Grünbaum Henrik féle házban helyeztem el, hol is **saját üzletemben készült kész butorok és koporsók jutányos áron kaphatók.**

Midőn magamat a nagyérdemű közönség szíves jóindulatába s kegyes pártfogásába ajánlom, maradtam.

B.-Gyarmaton, 1886. aprilis hó 20-án.

Mély tisztelettel:
Frey Miklós,
műasztalos.

Lakatos üzlet megnyitás.

Van szerencsém a t. e. közönség tiszteletteljesen értesíteni, hogy a Teleki utcában fenállotti néhai Tajthy Somogyi Miklós lakatos üzletét f. hó 3-án átvettém s azt a t. e. nemzeti lakatosmestreségében levő (Bercsoller Mór-féle) házba helyeztem el.

Együttal tisztelettel közlöm, hogy minden a lakatos szakmába vágó munka kiállításáért valamint a gazdasági körökbe vágó mindennemű gépek gyors, pontos és tartós javításáért köszönetet mondok.

Az igen tisztelt közönség szíves támogatása és pártfogásaért esedezve,

mély tisztelettel vagyok alázatos szolgálja
Králik Gyula,
lakatos, okleveles gépész.

!OLEANDEREK!

Idősebb Kapor Györgynél B. Gyarmaton, a „Régi Posta” utcán végén lévő Wittthalm féle házban, több oleander, 3-7 év kőzt váltakozva, elárussítatik.

Az oleanderek igen szép növények s vevő által kiválaszthatók.

Öltöző szövetek.

tartós gyapjából szövet, a következő árak mellett adtnak el. Egy középnyagú férfi számára

egy egész	jó gyapjából	4.96
öltönyre	jobb gyapjából	8.—
3-4 mtr.	finom gyapjából	10.—
szövet	legfinomabb gyapjából	12.40

Utazó-Palidok darabonként 4, 5, 8, egész 12 ftig kaphatók. A legfinomabb öltönyök, nadrágok, felöltők, kabát és esőköpeny szövetek. Tuffi Loden, Commis, Kamgaro, Cheviot, Tricot, hűgy és tekeendők, Peruvians és Dorking árakat ajánlja.

Alapítvány **Stikarofsky J.** 1866-ik évtől
gyári raktára Brünben.

Minták bérmentve. Mintakártyák szabó mester úrnak bérmentve. Utánvételi küldemények 10 frton felül bérmentve küldetnek.

Mintán raktáromban rendszerint 150,000 frt értékű áru fekszik, magától értetődik, hogy világ üzletembem 1-5 méternyi hosszú szövetmaradékok mindig fennmaradnak, a melyeket kénytelen vagyok a készítményi áron alul eladni. — Minták ezekről nem küldetnek hanem a nem tetőző maradékok másokkal cserélhetnek fel, vagy a pénz visszafizetnek. (Megjegyzem, hogy más szövet, a maradékokat, talán még rosszabb árral cseréllek fel, de pénzt vissza nem adják.)

A versenyképtelen és szűkebb csúcsok utánasától való megóvás tekintetéből kénytelenül vagyok a hirdetéssel felhagyni s kéri a nagyérdemű közönséget, hogy tisztes szöveget becses emlékeztetőbe vonni, s megrendelésekkel, a melyekre a legnagyobb figyelmet fordítok, engem felkérzeni szíveskedjék.

A levelezés magyar, német, cseh, lengyel, olasz és francia nyelven eszközölhető.

Végeladás!

Divatáru nagy berendezésemet üzletem feloszlata s végezté kénytelenültem 1000 drb a legdivatosabb mintázatu s legfinomabb minőségű

NŐI NAGYKENDŐK

tavaszi és nyári időnyre, a kiállításai áron alól fele részéért eladatik, és pedig:

ELSA

ezek leggyönyörűbb legesebb perzsa és török legdivóbb mintázatu, kis és nagy kocakázatu kitűnően kiállitva, a legfinomabb selyem kendőkhez hasonló, a baloldali kerete a legkitűnőbb változatos színekben himesett virág csokrokkal, a legdivatosabbak.

MOSAMPIQE NŐI NAGYKENDŐK.

rojtokkal, himesett szegélyekkel, minden színfajban, barna fehérrel, barna szürkével, drap vagy vörös, nagyon díszes leánykának, szintúgy a legdivatosabb hölgyeknek is nagyon isletes; **ára darabonként csak 95 kr. továbbá:**

NŐI NAGYKENDŐK

széles a legfinomabb legdivatosabb minták és színekben, minden minőségben nagy vagy kis kocakázattal, sőtát vagy világos, vagy több színekben nagy rojtokkal, a legmagasabb hölgynek is alkalmas, nagyon díszes divatos viselet, **árát darabonként csak 1 frt 15 kr-ával.**

HASONLÓAN FEKETE NŐI CASHMIR KENDŐK

150 cm. hosszú és széles, nagyon szép selyem rojtokkal (prima) 1 frt 95 kr. hochprima 2 frt 40 kr. 160 3 frt 10 kr. 3 frt 60 kr. 164 4 frt 50 kr. 0 frt 60 kr.

Ajánljuk minden urhölgynék legalább a legesebbébb kísérletet tenni, melyből meggyőződést nyerend a valódiságáról, legfinomabb és ócsa-ágáról.

A téli kendők vásárlásánál 20 frtot meghaladó tétel mellett 5% leengedtetik. — Küldemények postutalvány vagy utánvét mellett eszközölhetők.

Cím: **Universal-Export-Bureau S. Löw, Wien, II. Grosse Schiffgasse Nr. 3.**

ÉSZAKMAGYARORSZÁGI

egyenlített

köszönbánya és iparvállalat részvény-társulat

Ajánljuk

Kitűnő minőségű hazai készítményeinket

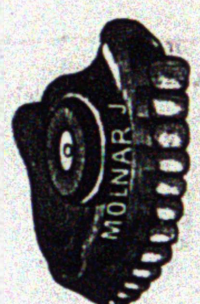
gyári-, gazdasági- és hazai czélokra

a legjutányosabb árak mellett,

Rendelményeket kérünk központi irodánkba

Budapest, Erzsébetier 10. sz. alá intézni.

Az igazgatóság.

FOGAK

tisztogatására, plombírozására műfogak készítésére amerikai rendszer szerint, továbbá odvas fogak és gyökerek gyors és fájdalom nélküli kihúzására vállalkozom.
Hölgyek részére külön műterem.
Molnár János,
fogorvos és műfogász B.-Gyarmaton.

Igen érdekes értesítés a n. 6 közönséghez a tavaszi és nyári időnyre!

Van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a most általános üzleti pangó viszonyok között több rendű nagyzerű gyári készleteket a legkülönbözőbb kiállítás mellett gyári áron alól fél-áron átvettém, s így csak egyedül én vagyok képes a nagymennyiségű árakat ily olcsó áron szállítani és pedig:

12000 drb ural ruhászövetek 1-25 minőségű	3 frt 50 kr.	ári öl-
5000 prima	4 . 50	tönyön-
10000 hecht	6 . 50	kényt

tetetés szerinti mennyiségben küldetnek.
A szövet elégséges a legnagyobb férfi számára kabát mellény és nadrágra, a legdivatosabb minőségű, kapható minden színben fekete, barna, sötét, kék, sötét és világos színekben, minden urának alkalmas, végre használható **Menzikoff és felöltönyök** készítésére, melyekből 1. minőségű 2 frt 80 kr. és legfinomabb 1. minőségben 4 frt 10 kr. egy felöltőny éppen ugy.

Valódi bränni Cagaren kelme ural öltönyökre tiszta gyapjából.

A legdivatosabb mintákban és színekben 8 frt 65 krral, ezen kelmek előttöt kónanyi árrban árszittattak, továbbá

3000 drb. utazó Palidok 1. Qualitás	3 frt 50 kr.	darab-
1775 eleotto prima	5 . —	bon-
1295 hecht	8 . —	ként

melyek kisebb mennyiségben is minden divatos színekben kaphatók. Ezen **utazó Palidok** igen nagyok, nehezék és tartósak, használható utazó takaróknak, női Schwals, s hosszabb használat után még használható női esőköpenyek, legesebbébbre is használva kónanyi árat éri.

Ezért mindenki a maga érdekében igyekezzen egy vásárlással meggyőződést szerezni. Ezenel tudatom, hogy hi a küldeményül elégedetlen, pénzét visszkapja.

Több száz elismerések s megrendelések üzleti hivatalos helyiségemben a t. közönség által megtekinthetők. Küldemények postutalvány vagy utánvét mellett eszközölhetők.

Cím: **Universal-Export-Bureau S. Löw, Wien II. Grosse Schiffgasse Nr. 3.**

Okleveles gépész!

A múltóságos gróf Zichy család divényi uradalmában Zsélyben (B.-Gyarmatól fél órányira) okleveles gépész lakatos és kovács állás (egy patkoló és egy tűz kovács segédde) 188. évi julius 1-ével betöltendő, mely az alábbi rendszeresített évi illetménnyel van összekötve:

1000 frt készpénz, 13 hektoliter búza, 38 hektoliter roza, 4 hektoliter árpa, 2 akó bor, 12 öl tűzifa, 3 hold föld, 3 darab marhatartás, szabad lakás és sertés tartás. Ezen kívül napidíjak.

Ez állást betölteni óhajtok folyamodványait bizonyítványaimkal június 15-ig nyújtak be a zsélyi tisztartói hivatalnál.

Önkéntes árverés.

Néhai Tillmann Károly primási uradalmi felügyelő b. vegye, — városba költözködése miatt, — tulajdonát képező teheneiket, növendék-marhákat, tenyészt. és meddő sertéseket, malaczkokat, hintókat, konyha-eszközöket és egyéb házi szerelvényeket
1886. évi május 5-én (szerdán) d. e. 9 órakor
Dejtáron, nyilvános árverésen elfogja adatni.
Tudakozódhatni bármikor, a dejtári uradalmi felügyelői lakban.
Dejtár, 1886. april hó 22-én.
Özvegy Tillmann Károlyné,

HIRDETMÉNY.

Alulírott igazgatóság által ezennel közhírré tétetik, miszerint a b. gyarmati takarékpénztárnál elzalogosított s 1886. évi január hó 1-éig lejárt a meg nem hosszabbított arany ezüst s egyéb kőzizálogtárgyak, **1886. évi május hó 24-én** a szükség esetén az ezt követő napokon, **délutáni 2 órákor**, az intézet hivatalos helyiségében tartandó nyilvános árverés útján elfognak adatni.

Az eladandó tárgyak számai:

IV. 3, 5, 11, 23, 25, 27, 29, 32, 67, 71, 85, 90, 98, 108, 110, 167, 176, 178, 276, 320, 376, 378, 380, 383.

V. 4, 7, 8, 15, 18, 28, 33, 41, 43, 44, 45, 47, 48, 52, 57, 58, 60, 61, 68, 70, 71, 74, 75, 96, 102, 103, 104, 111, 112, 113, 114, 123, 125, 127, 129, 130, 138, 139, 141, 145, 147, 149, 154, 156, 165, 166, 175, 178, 189, 195, 201, 209, 213, 214, 219, 222, 225, 228, 233, 241, 248, 253, 285, 287, 291, 298, 301, 308, 339, 344, 345, 352, 375, 382, 385, 390, 411, 420, 425, 428, 433, 434, 436, 437, 442, 443, 448 és 454.

Kelt Balassa-Gyarmaton, 1886. évi aprilis hó 23-ikán.

A b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága.

Nyomatott a kiadó tulajdonos Kék Lászlónál, B. Gyarmaton 1886.